

skridt fra det bestaaende — jeg tror, det vilde have været klogest, om man havde taget det Standpunkt nu ved tredje Behandling at stemme for Lovforslaget for derved at give positiv Støtte til dets Gennemførelse ogsaa i det andet Ting.

Det ærede Medlem Hr. Rode har, som allerede bemærket af den højtærede Indenrigsminister, særlig begrundet sit Standpunkt dermed, at man gaar fra 60 til 65 Aars Alderen, og det ærede Medlem vilde, hvis man havde kunnet vedtage et af ham stillet Ændringsforslag, have kunnet stemme for Lovforslaget. Hvis man vedtog et saadant Ændringsforslag, vilde det være 20 Aar, før Lovforslaget endeligt vilde være ført ud i Livet. Vi mener fra Flertallets Side og jeg personlig, at man ikke kan sige, at et Menneske ved 60 Aars Alderen er erhvervsudygtig i al Almindelighed, og jeg mener, at den af det ærede Medlem foreslaaede Overgangsbestemmelse trækker Tiden alt for langt ud. Derimod maa det Ændringsforslag, som er stillet fra Flertallets Side, kunne fjerne de Vanskeligheder, som fremkommer ved, at man gaar fra 60 til 65 Aar.

Jeg vil slutte med endnu en Gang varmt at anbefale alle at stemme for Lovforslaget nu ved tredje Behandling her i Tinget for derved at give Ønsket om, at ogsaa det andet Ting vil vedtage Lovforslaget i indeværende Samling, den størst mulige Vægt.

Holstein: Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. N. C. Jensen karakteriserede dette Lovforslag paa rammende Maade, da han betegnede det som et Stykke Statssocialisme. Det er netop det, dette Lovforslag i Virkeligheden er. Det er et Stykke Statssocialisme, det vil sige en moderne Form for oplyst Absolutisme. I Modsætning til dette hævder jeg de Principper, som tilsiges af det borgerlige Demokrati. For os er det vanskeligere at begrunde Retighederne end for Tilhængerne af Statssocialisme, thi det forekommer mig, at der fra deres Side ikke anføres noget som helst, der virkelig kan retfærdiggøre, at der uden nogen som helst Fortjeneste, uden nogen som helst Akt fra den paagældendes Side ydes ham Forsørgelse som en Ret. Det er, som det ærede Medlem Hr. Refshauge sagde, der kræves i Virkeligheden ikke andet af den paagældende, end at han bliver 65 Aar, saa

har han Retten. Hvis man vil anerkende, at det er en særlig samfundsmæssig Fortjeneste at overleve sig selv, at blive 65 Aar, hvis man anerkender det som en samfundsmæssig Pligt ikke at dø i sin kraftige Alder, men blive gammel, ja, saa kan det have sin Mening at sige, at disse Mennesker har erhvervet en Ret. Men staar man ikke paa det Princip, er det i Virkeligheden en fuldkommen Fiktion at tale om Ret. Det er en Art offentlig Aftægt, der her er Tale om, og det, som skræmmer Menigmand, i alt Fald ude paa Landet, det, som er ham i høj Grad imod, er netop dette at skulle være offentlig Aftægtsmand; han vil selv klare sig, saa længe han kan, og vil selv være med til at betrygge sin Alderdom. Efter min Formening vilde den retfærdigste Fremgangsmaade være, at Arbejdsgiveren og Arbejderen i lige Grad bidrager til at betrygge Arbejderens Alderdom, og at Staten, det offentlige, yder sit Tilskud. Det er klart, at Arbejdsgiveren bør have en Pligt til at yde Forsikringspræmie for det Kapitalforbrug, som den menneskelige Arbejdskrafts Forringelse i den paagældende produktive Bedrift betegner. Det er et retfærdigt Grundlag at bygge paa, at Arbejdsgiver og Arbejder i lige Grad betrygger Arbejderens Fremtid, og at Staten yder sit Tilskud. Men Forsørgelse fra det offentliges Side uden videre, uden nogen som helst Fortjeneste, uden nogen som helst Anstrengelse fra den paagældendes Side, kan jeg ikke se er et Retfærdighedskrav fremfor det Grundlag, som jeg for mit Vedkommende staar paa.

Vesterager: Naar jeg har bedt om Ordet, er det for at faa Lejlighed til at sige to Ting. For det første vil jeg gerne gøre den højtærede Indenrigsminister opmærksom paa, at Fremstillingen af Tjenestemændenes Kaar ikke var helt rigtig, thi Tjenestemændene maatte ogsaa før 1919 bidrage til deres egen Forsørgelse, de maatte ogsaa den Gang betale paa forskellig Maade. (*Indenrigsministeren* [Kragh]: Det var til Enkeforsørgelsen). Ja, ja, men naar man taler om Aldersrente til Ægtefolk, hører Hustruen dog ogsaa med i Ægteskabet. Man kan derfor ikke komme uden om, at der der var Tale om en ret betydelig Ydelse; navnlig i Lærerstand med dens smaa Lønninger virkede